

Dec. 29, 2019: Duminica după Nașterea Domnului (Fuga în Egipt)

Apostolul: Gal. 1, 11:19:

"Dar vă fac cunoscut, fraților, că Evanghelia cea binevestită de mine nu este după om; Pentru că nici eu n-am primit-o de la om, nici n-am învățat-o, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos. Căci ați auzit despre purtarea mea de altădată întru iudaism, că prigoneam peste măsură Biserica lui Dumnezeu și o pustiiam. Și spoream în iudaism mai mult decât mulți dintre cei care erau de vârsta mea în neamul meu, fiind mult râvnitor al datinilor mele părintești. Dar când a binevoit Dumnezeu Care m-a ales din pântecele mamei mele și m-a chemat prin harul Său, Să descopere pe Fiul Său întru mine, pentru ca să-L binevestesc la neamuri, îndată nu am primit sfat de la trup și de la sânge, Nici nu m-am suit la Ierusalim, la Apostolii cei dinainte de mine, ci m-am dus în Arabia și m-am întors iarăși la Damasc. Apoi, după trei ani, m-am suit la Ierusalim, ca să-l cunosc pe Chefa și am rămas la el cincisprezece zile. Iar pe altul din apostoli n-am văzut decât numai pe Iacov, fratele Domnului."

Evanghelia: Matei 2, 13:23:

"După plecarea magilor, iată îngerul Domnului se arată în vis lui Iosif, zicând: Scoală-te, ia Pruncul și pe mama Lui și fugi în Egipt și stai acolo până ce-ți voi spune, fiindcă Irod are să caute Pruncul ca să-Lucidă. Și sculându-se, a luat, noaptea, Pruncul și pe mama Lui și a plecat în Egipt. Și au stat acolo până la moartea lui Irod, ca să se îplinească cuvântul spus de Domnul, prin proorocul: "Din Egipt am chemat pe Fiul Meu". Iar când Irod a văzut că a fost amăgit de magi, s-a mâniat foarte și, trimițând a ucis pe toți pruncii care erau

în Betleem și în toate hotarele lui, de doi ani și mai jos, după timpul pe care îl aflase de la magi. Atunci s-a împlinit ceea ce se spusese prin Ieremia proorocul: "Glas în Rama s-a auzit, plângere și tânguire multă; Rahela își plânge copiii și nu voiește să fie mângâiată pentru că nu sunt". După moartea lui Irod, iată că îngerul Domnului s-a arătat în vis lui Iosif în Egipt, și i-a zis: Scoală-te, ia Pruncul și pe mama Lui și mergi în pământul lui Israel, căci au murit cei ce căutau să ia sufletul Pruncului. Iosif, sculându-se, a luat Pruncul și pe mama Lui și a venit în pământul lui Israel. Și auzind că domnește Arhelau în Iudeea, în locul lui Irod, tatăl său, s-a temut să meargă acolo și, luând poruncă, în vis, s-a dus în părțile Galileii. Și venind a locuit în orașul numit Nazaret, ca să se îplinească ceea ce s-a spus prin prooroci, că Nazarinean Se va chema."

Mai întâi, să ne concentrăm atenția asupra primelor 2 fraze ale apostolului din această duminică: *"Dar vă fac cunoscut, fraților, că Evanghelia cea binevestită de mine nu este după om; Pentru că nici eu n-am primit-o de la om, nici n-am învățat-o, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos."*

Sf. Apostol Pavel spune clar cititorilor săi de acum două mii de ani, precum și celor din fiecare generație, de-a lungul celor două milenii, faptul că Evanghelia este mesajul lui Dumnezeu adresat oamenilor sub inspirație divină. Fiind de origine divină, Cuvântul lui Dumnezeu (Evanghelia) este infailibil și permanent, aceasta însemnând că este aplicabil (valabil) fiecărei generații până la venirea a doua a lui Hristos.

Când spun că mesajul evanghelic este valabil pentru fiecare generație, nu înseamnă că trebuie prezentat (manipulat) în așa fel încât să se conformeze mofturilor fiecărei generații, ci dimpotrivă, ca fiecare generație să se conformeze cu Evanghelia.

Citirea evanghelică din această duminică ne relatează fuga în Egipt a Sfintei Familii pentru a evita distrugerea de către Irod împăratul a noului născut, Fiul lui Dumnezeu: *"Scoală-te, ia Pruncul și pe mama Lui și fugi în Egipt și stai acolo până ce-ți voi spune, fiindcă Irod are să caute Pruncul ca să-Lucidă."*

Aș vrea să stabilesc o comparație între mânia lui Irod împotriva Fiului lui Dumnezeu și cea a unora dintre contemporanii noștri, care au aceeași ură împotriva creștinismului și împotriva lui Dumnezeu și își manifestă hotărârea diabolică de a distruge Cuvântul inspirat de Dumnezeu (Evanghelia) și orice noțiune despre Dumnezeu din școli, din mintea și practica oamenilor. Cu tristețe, unii dintre acești **irozi contemporani** sunt politicienii care invocă o corectitudine politică, adoptată de ei înșiși, pentru a-și atinge scopurile lor. Rezultatul este **o societate secularizată și un individ desacralizat**, golit de orice sentiment de răspundere personală, discernământ și valori morale, practic, un robot care se comportă sub influența unei violețe fără precedent emise de filmele de Hollywood și de jocurile electronice disponibile celor mai tineri din copiii noștri. Nu este de mirare deci, că din când în când auzim despre răbufniri demonice ale unor astfel de indivizi, care omoară persoane nevinovate fără nici un regret sau respect pentru viață.

Urmând exemplul Sfintei Familii, să căutăm adăpost sub oblăduirea Bisericii celei Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească, unde întreaga familie (părinți și copii) pot crește duhovnicește în dragostea cea nemărginită a lui Dumnezeu Tatăl, care a dat pe Fiul Său cel Unul născut pentru mântuirea lumii!

Pr. George Bazgan

Agapa Duminicală

În această duminică NU VA FI Agapa duminicală.

Copiii de Altar:

**Cotfasa Matthew
Pătru Nicolae Stelian**

PROGRAMUL SLUJBELOR DE CRĂCIUN

Decembrie 25: Sf. Liturghie la ora 10:00.

Decembrie 26: Sf. Liturghie la ora 10:00.

Decembrie 27: Sf. Liturghie la ora 10:00.

MESAJ DE CRĂCIUN ȘI ANUL NOU

**Consiliului Parohial și Societatea Doamnelor
parohiei noastre adresează tuturor membrilor și
sprijinatorilor bisericii noastre cele mai bune doriri pentru
un CRĂCIUN FERICIT și
un AN NOU cu pace și sănătate!**

LA MULȚI ANI!

SFINTIREA CASELOR

**În ziua de 6 ianuarie sărbătorim Botezul Domnului (Boboteaza).
După Sfânta Liturghie va avea loc Sfințirea Mare a Apei, după care
părintele va începe sfințirea caselor.
Cei interesați sunt rugați să se înscrie pe lista de la biserică sau să
sune la părintele George la 473 – 0029 pentru programare.**

MEMBRIA / ANGAJAMENTELE FINANCIARE

Consiliul Parohial adresează un călduros apel, rugând pe toți sprijinatorii parohiei noastre să-și plătească membria cât mai curând posibil.

În felul acesta putem conta pe fondurile necesare pentru împlinirea răspunderilor financiare.

Vă rugăm, totodată, să vă înnoiti angajamentele financiare anuale și să fiți cât mai generoși!

VĂ MULTUMIM MULT !

PASTORALĂ LA PRAZNICUL NAȘTERII DOMNULUI, 2019

† IOAN CASIAN

din mila lui Dumnezeu

Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei

*Iubitului cler și dreptslăvitorilor creștini,
pace și bucurie de la Hristos Domnul,
iar de la noi, arhierescă binecuvântare!*

*„Și intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui,
și căzând la pământ, s-au închinat Lui; și deschizând visteriile lor,
I-au adus Lui daruri: aur, tămâie și smirnă” (Matei 2, 11)*

***Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Iubiți credincioși și credincioase,***

Praznicul Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos ne prilejuiește o întâlnire, și nu una oarecare. Este întâlnirea cu Cel ce a făcut toate, cu Cel pe care primii oameni – Adam și Eva – L-au văzut și L-au auzit în Rai, pe Cuvântul lui Dumnezeu. Acest eveniment ni-L descoperă ca pe Unul dintre noi pe Cel de Care omul se îndepărtase prin păcat.

De ce a fost nevoie de întruparea Fiului lui Dumnezeu?

*„Cuvântul lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru comun și de oameni iubitor, - spune Sf. Atanasie cel Mare - **Își ia trup și viețuiește ca un om între oameni și atrage simțurile tuturor oamenilor, pentru ca cei ce cugetau că Dumnezeu este în cele trupești să cunoască adevărul din faptele ce le lucrează Domnul prin trup și prin El să cugete la Tatăl.**”¹*

¹ Sf. Atanasie cel Mare. *Cuvântul împotriva elinilor. Tratat despre Întruparea Cuvântului. Trei cuvinte împotriva arienilor.* Ed. EIBMO: București 2010 (traducere, studiu introductiv și note de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae) p 161

În urma căderii din ascultarea lui Dumnezeu, omul își întoarce puterile sale și mai ales cele ale cunoașterii spre *seculum*, spre cele exterioare și materiale. Întreaga viață a omului de după acest moment devine o luptă de recâștigare a cunoașterii autentice a lui Dumnezeu, a propriei persoane și a realității din jurul său, dar care îi scapă mereu. Mărturie stă întreaga tradiție a Vechiului și Noului Testament. Proorocul David spune: „*Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și duh drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele*” (Ps. 50, 11) iar Sf. Ap. Pavel rostește: „*Dar văd în mădularele mele o altă lege, luptându-se împotriva legii minții mele, și făcându-mă rob legii păcatului, care este în mădularele mele*” (Romani 7, 23). Firea omului și capacitățile sale de cunoaștere și alegere sunt slăbite și întunecate, acest lucru devenind evident în rezultatele alegerilor pe care omul le face și care îl duc la suferință. Minte și cugetarea sunt înclinate mai mult spre materialitate și superficialitate decât spre cunoașterea adevărată a Creatorului și a rațiunilor autentice pe care Acesta le-a așezat în fiecare creatură și care îi definesc un fel de a fi adevărat și limpede. Omul se îndepărtează de dialogul simplu și sigur împărtășit cu Dumnezeu, izvor al cunoașterii autentice.

De ce a fost necesară întruparea Fiului lui Dumnezeu și nu a altei Persoane a Sfintei Treimi pentru realizarea planului lui Dumnezeu?

„*Pricina aceasta – spune Sf. Atanasie cel Mare - a fost că nu era cu puțință altuia să prefacă stricăciosul în nesticăcios decât numai Mântuitorul, Care a făcut și la început toate din cele ce nu sunt. De asemenea, că nu era cu puțință altuia să rezidească în om chipul lui Dumnezeu, decât Chipul Tatălui. Și nu era cu puțință altuia să facă, prin înviere, pe muritor nemuritor, decât Celui ce era însăși Viața, adică Domnul nostru Iisus Hristos. Și nu putea învăța despre Tatăl și surpa credința în idoli decât Cărmuitorul care a orânduit toate și e singur Fiul Unul-Născut și adevărat al Tatălui.*”²

Prin întruparea Fiului Său, Dumnezeu oferă mai multe daruri care să remedieze starea de stricăciune a omului atins de păcat: (1) eliminarea stricăciunii ce se instaurase în natura umană, care devenise pentru om o *a doua natură* și de care acesta nu se putea elibera prin forțele proprii; (2) restaurarea în om a *chipului lui Dumnezeu* care constituie coloana vertebrală a identității lui originare de creatură a lui Dumnezeu; (3) Cel care a dat viață la început lumii și omului la prima creație era singurul care putea restabili viața cea adevărată prin această a doua creație. El care înviase din morți a treia zi era singurul care putea face aceasta din interiorul firii omenești; (4) Cel care sădise rațiunile tuturor lucrurilor și omului și deci premisele cunoașterii autentice a lui Dumnezeu, a sinelui propriu uman și a lumii, El, Fiul lui Dumnezeu, era singurul îndreptățit să le redescopere omului în autenticitatea și integralitatea lor.

Redescoperirea darului generozității autentice care era rezultatul unei sănătăți interioare restabilite nu putea fi făcută decât prin lucrarea Celui care ctitorise totul, aducând de la neființă la ființă toate, și care era Cuvântul și Fiului lui Dumnezeu și Arhitectul a toate.

Așa cum vedem din textul evanghelic, întâlnirea celor trei magi cu Dumnezeu, provoacă o revărsare a inimii lor, manifestată prin generozitatea darurilor și prin respectul cuviincios pe care îl manifestă când îl întâlnesc pe Pruncul Iisus la ieslea Betleemului. Darurile oferite de magi devin expresia bucuriei întâlnirii cu Dumnezeu și confirmarea semnelor cerești.

Cele trei daruri de – *aur, tămâie și smirnă* - oferite de magi, pe lângă însemnătatea lor materială, au și una spirituală, potrivit Sf. Grigorie cel Mare: „*Trebuie înțeles ceva mai mult despre aur, tămâie și smirnă. Solomon mărturisește că aurul simbolizează înțelepciunea atunci când spune, ‘comori de preț se găsesc în casa celui înțelept’* (Prov. 21, 20). *Psalmistul aduce*

² Idem p 169 – 170

mărturie acelei tămâi pe care rugăciunea o oferă lui Dumnezeu atunci când spune: 'Să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea Ta' (Ps. 140, 2). Smirna arată nevoița trupurilor noastre, despre care Sfânta Biserică vorbește prin lucrătorii ei care se străduiesc până la moarte în numele lui Dumnezeu, 'Și smirnă mi-a picat din mâini' (Cânt. Cânt. 5, 5). Și așa îi oferim aur Împăratului Nou-născut dacă strălucim în ochii Lui cu strălucirea înțelepciunii de sus. De asemenea, îi oferim tămâie dacă aprindem pe altarul inimilor noastre gândurile minții noastre omenești prin căutarea sfântă a rugăciunii de către noi, astfel încât să răspândim înaintea lui Dumnezeu un miros dulce prin dorința noastră cerească. Și noi îi oferim smirnă dacă murim patimilor trupurilor noastre prin lepădarea de sine a noastră."³

Sf. Grigorie ne arată aici că cele trei daruri - aurul, tămâia și smirna - sunt expresii ale generozității dar în același timp semnifică mult mai mult; ele reprezintă realitatea nouă a transformării profunde care se întâmplă în omul restaurat și reînnoit după experiența întâlnirii cu Dumnezeu și după experimentarea purtării de grijă și îndrumării Lui către această întâlnire. Omul, după Sf. Grigorie, este restaurat în deplinătatea puterilor lui în această întâlnire cu Dumnezeu. Prima putere restaurată, semnificată de aur, este înțelepciunea care îl percepe pe Dumnezeu și lucrarea Lui în toate așa cum este. Omul își redobândește raționalitatea firească sădită de Creator în el și în fiecare lucru la creație. O a doua putere restaurată, semnificată prin tămâie, este cea a rugăciunii care dă omului aripi. Omul îl cunoaște pe Dumnezeu prin rugăciune. Rugăciunea îl înaripează pe om și îl așează pe drumul urcușului către izvorul vieții. Și în cele din urmă, a treia putere restaurată, semnificată prin smirnă, o reprezintă fapta, efortul ascetic de despățimire, de curățire sau supunere a patimilor care rup armonia unitară a întregului firii umane. În felul acesta persoana umană în întregimea puterilor ei interioare și exterioare se dăruiește lui Dumnezeu. Mai întâi, înțelepciunea umană începe să fie inundată de lumina necreată și de harul Duhului Sfânt. Pe altarul inimilor noastre, prin rugăciune, oferim lui Dumnezeu gândurile noastre ca dar de jertfă și de curăție pentru a putea primi preaplinul vieții dumnezeiești. Și în cele din urmă, ne avântăm la faptă, adică la nevoița ascetică a luptei împotriva sinelui propriu prin virtuți pentru a lăsa prin ele loc lui Dumnezeu.

Înțeles în această perspectivă, simțământul generozității pe care îl vedem la cei trei magi nu este altceva decât mișcarea spontană pe care Dumnezeu a așezat-o în firea profundă a omului și care este reflectarea imanentă a mișcării de generozitatea și dăruire a Persoanelor Sfintei Treimi care înseamnă dragoste.

„Aducând jertfa virtuților, sau a deschiderii noastre în Biserică, spre Dumnezeu cel infinit, - spune Părintele Dumitru Stăniloae - ..., realizăm prin aceasta în concret unitatea de corp extins a lui Hristos în care se mișcă iubirea nesfârșită a Persoanelor Sfintei Treimi, unitate căreia Cuvântul i-a pus începutul prin întrupare. Virtuțile sunt formele și gradele deschiderii noastre fără sfârșit spre Tatăl și spre semenii noștri prin iubire, în Hristos, întrucât în Hristos s-a făcut și rămâne veșnic această deschidere.”⁴

Prin lucrarea virtuților omul deschis către Creator devine templu sau Biserică în care locuiește Dumnezeu și harul Său mântuitor. Umanitatea devine, prin virtuți, un trup extins al lui Hristos în comuniune cu Sfânta Treime. Omul îi oferă lui Dumnezeu toate darurile sale exterioare și interioare, dăruindu-se el însuși în totalitate. Cea mai mare virtute însă este dăruirea

³ Sf. Grigorie cel mare. *Patruzeci de omilii (Omilia 8)* în Manlio Simonetti (ed). *Ancient Christian Commentary on Scripture (I a / Matthew 1 - 13)*. Ed. InterVarsity Press: Downers Grove, Illinois (USA), p 28 Coll. 2.

⁴ *Teologia Dogmatică Ortodoxă*. (vol 2) Ed. EIBMBOR, București 2003, p 231

de sine prin care omul întrupează și exprimă vocația sa cea mai autentică și intimă, adică dragostea umană, expresie a celei treimice. Aceasta înseamnă a fi Biserică a Dumnezeului Celui adevărat. Aceasta înseamnă a fi după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Aceasta aduce totul la unitate, atât din punct de vedere personal, cât și comunitar. Aceasta exprimă cel mai bine taina unității și iubirii divine în umanitatea îmbisericită, îndreptată spre noua frământătură, caracterizată de comuniunea cu Dumnezeu.

„Acum Dumnezeu este cu noi toți - spune arhimandritul Vasile Vasilachi - împărtășind cu fiecare viața Sa, adevărul și harul Său pentru fericirea noastră veșnică! Ești tu cu Dumnezeu? Ești, în această perioadă de Crăciun, un nou Betleem care să-l primești în inima ta pe Iisus Hristos? Cu El este posibil să creăm un om nou, o nouă familie, o societate nouă și o nouă eră! Acesta va fi cel mai bun dar, Primul, pentru fiecare dintre noi, având în inimile noastre pe Iisus Hristos pentru veșnicie. Crăciun fericit!”⁵

Dragi creștini,

Anul 2019, consacrat Patriarhilor Nicodim Munteanu și Iustin Moiescu, reprezentanților de seamă ai satului românesc – preoți, învățători și primari gospodari -, precum și traducătorilor de cărți bisericești, ne aduce aminte de exemplul magilor. Toți cei menționați mai sus și mulți alții și-au pus în slujba lui Dumnezeu și semenilor darurile lor personale, contribuind prin ele, pe măsura harului lui Dumnezeu dăruit lor, la lucrarea Bisericii și comunităților cărora le-au slujit. În timpuri mai bune sau de restriște au știut să împartă această bucurie a darului recunoștinței către Dumnezeu și către aproapele.

Am contemplat în acest an frumusețea, limpezimea și bogăția generoasă a culturii simple dar nobile a țăranului român care a știut să transfigureze cotidianul vieții sale, adică satul românesc, într-o grădină a raiului, avându-l pe Hristos, pomul vieții, prin Biserică, prezent în mijlocul lui. Prin participarea, duminică de duminică la sfintele slujbe, țăranul român și-a călăuzit simțurile prin Biserică către Dumnezeu, știind că aceasta este cea mai firească și normală cale de a se întoarce în duhul raiului, adică la înțelegerea rațiunilor dumnezeiești care stau la baza fiecărei creaturi sau lucru făcut de Dumnezeu și prin aceasta să ajungă să trăiască prezența lui Dumnezeu limpede, simplu și așezat.

Să urmăm și noi exemplul acestor predecesori ai noștri – magi, preoți, învățători, primari gospodari, traducători ș.a. -, și să punem darurile noastre în slujba lui Dumnezeu, Bisericii și aproapelui pentru a reclădi o lume după frumusețea, bunătatea și adevărul gândit din veșnicie de Dumnezeu.

Cu ocazia sărbătorilor Nașterii Domnului, Anului Nou și Bobotezei vă doresc cele mai alese gânduri de binecuvântare, sănătate și spor în cele duhovnicești întru Domnul Iisus Hristos.

La Mulți Ani!

Al vostru frate întru rugăciune către Hristos Domnul,
Cel născut în ieslea Betleemului,
† IOAN CASIAN

Saint-Hubert/Montreal, Praznicul Nașterii Domnului, 2019

⁵ *Nașterea lui Iisus Hristos*, p 63 - 64 în *Măreția lui Dumnezeu*. Colecția teologică ‘Cuvântul vieții’: New York, 1991 (în engleză)

TEOLOGIA ÎNTRUPĂRII MÂNTUITORULUI OGLINDITĂ ÎN COLINDELE DE CRĂCIUN

Iată-ne, prin harul iubitorului și milostivului Dumnezeu, pregătindu-ne pentru a sărbători încă odată măritul Praznic al mântuirii noastre, Nașterea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Ori de câte ori sosește acest Praznic, nu putem să nu retrăim amintiri frumoase din copilăria noastră, legate de acest sezon festiv și plin de bucurie. Și, se pare că pe măsură ce înaintăm în vârstă, devenim tot mai sentimentali. Fie că împărtășim aceste amintiri cu membrii familiei noastre sau cu prietenii, fie că ne coborâm în adâncul ființei noastre și decidem să depășim aceste amintiri în tăcere, acest exercițiu mental își are explicația în intensitatea cu care am anticipat și apoi am trăit Crăciunul în nevinovăția copilăriei noastre, dar și în taina care învăluie acest mare, unic și greu de înțeles act de intervenție a lui Dumnezeu în istorie, pentru mântuirea noastră.

Din momentul când îngerii au cântat prima colindă de Crăciun *“Mărire întru cei de sus, lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoie”* (Luca 2: 14) în noaptea sfântă a Nașterii Domnului, creștinii le-au urmat exemplul, propovăduind din generație în generație, vreme de peste două mii de ani, mila cea bogată, compasiunea și dragostea cea fără de margini ale lui Dumnezeu față de neamul omenesc.

Cine dintre noi nu-și amintește de anii când, împreună cu alți copii, mergeam cu colinda din casă în casă, înfruntând cu curaj zăpada mare și frigul nopții? Deși o făceam pentru darurile sau banii pe care ni-i ofereau gazdele, nimeni (nici chiar părinții noștri) nu ne-au spus că, de fapt, noi repetam ceea ce făcuseră îngerii în noaptea Nașterii lui Iisus: răspândeam lumii vestea că s-a împlinit făgăduința lui Dumnezeu Tatăl de a trimite în lume pe Unicul Său Fiul pentru mântuirea neamului omenesc. Noi eram îngerii timpului nostru care vesteam bucuria cea mare păstorilor, gospodinelor, țăranilor, muncitorilor, dascălilor, preoților, etc., comunităților noastre. De aceea trebuie să încurajăm pe copiii și nepoții noștri să continue această tradiție minunată de vestire și preamărire a venirii Mântuitorului la noi.

Să analizăm acum conținutul unora din aceste colinde, transmise din generație în generație, și să înțelegem că ele nu sunt cântece fără sens, alcătuite la întâmplare, ci mai degrabă, mesaje bine gândite, pline de înțeles teologic și doctrinar, avându-și originea în Europa, unde mesajul creștin a fost propovăduit de înșiși Apostolii Fiului lui Dumnezeu cel Întrupat.

Ținând seama de relatările evanghelice, unele colinde evidențiază prezența și participarea, la evenimentul Nașterii Domnului, a elementelor naturii (**aștrii cerești**) și a **personajelor (martorilor oculari)**, atât **din lumea văzută**, cât și din cea **nevăzută**: *“Steaua sus răsare / Ca o taină mare / Steaua strălucește / Și lumii vestește”* (Steaua sus răsare); *“La Vitleem colo jos / Cerul arde luminos / Preacurata naște astăzi pe Hristos”* (La Vitleem colo jos); *“Îngerii cântau / Păstori fluierau / Magii se-nchinau / Toți se bucurau”* (Praznic luminos);

Colindătorii au un rol dublu: acela de **vestitori (îngerii generației lor)** ai evenimentului care marchează începutul mântuirii lumii, precum și acela de **răscolitori de conștiințe (prooroci)**, îndemnând gazdele să se pregătescă, nu numai din punct de vedere material, ci și duhovnicesc, să-și împodobească candelile sufletești pentru primirea Mirelui: *“Sus boieri, nu mai dormiți / Vremea e să vă treziți (gătiți) / Casa să v-o măturați / Și masa s-o încărcați”* (Sus plugari);

Întruparea celei de a doua persoane a Sfintei Treimi **din Fecioara Maria** este absolut reală („Și Cuvântul trup S-a făcut și S-a sălășluit între noi” - Ioan 1: 14). Drept consecință, Fiul lui Dumnezeu cel întrupat, din punct de vedere al firii omenești, pe care a asumat-o de bunăvoie, are nevoie de aceeași **gingașă îngrijire și protejare** împotriva **elementelor naturii**, ca orice prunc plâpând: *“Din Fecioară S-a născut / Și cu lapte S-a crescut / Cu scutece S-a năfășat / Și în brațe S-a purtat / Domnul Iisus Hristos”* (Nouă azi ne-a răsărit); *“Mîțitel, înfășețel / În scutec de bumbăcel / Vântul bate, nu răzbate / Neaua ninge, nu-L atinge”* (Astăzi s-a născut Hristos);

Mesia cel făgăduit de Dumnezeu Tatăl și prezis de proorocii Vechiului Testament nu **S-a născut** dintr-o femeie oarecare, ci **din Fecioara Maria, din Precurata**, care fusese pregătită pentru acest rol înainte de nașterea ei și apoi prin petrecerea vieții la Templu, în rugăciune și devoțiune totală: *“Că astăzi Curata / Prea nevinovata/ Fecioara Maria / Naște pe Mesia”* (Stea sus răsare); *Precurata naște astăzi pe Hristos”* (La Vitleem colo jos).

Un alt adevăr teologic-doctrinar, care stă drept fundament al propovăduirii Bisericii Ortodoxe, este cel privitor la **deoființimea Fiului lui Dumnezeu cu Tatăl și cu Duhul Sfânt și existența Sa din veșnicie**, împreună cu celelalte două personae ale Sfintei Treimi. Nici acest adevăr nu rămâne neevidențiat de frumoasele noastre colinde: *“Astăzi S-a născut / Cel fără de’nceput / Cum au spus proorocii”* (O, ce veste minunată!).

Nici **elementul pastoral**, care este parte intrinsecă a etosului românesc, nu lipsește din mesajul colindătorilor. Colinda intitulată **“Trei păstori”** este de o frumusețe unică în acest sens. Cei trei păstori își unesc eforturile în a căuta și culege cele mai frumoase și mai reprezentative **flori din spațiul mioritic**, pe care apoi, cu măiestrie și finețe le împletesc într-o **cunună**, pe care i-o oferă **Pruncului Împărat** ca dar din partea întregului neam românesc. Ei joacă rolul **Magilor români** care, prin darul cules cu grijă din grădina Maicii Domnului (România), reprezintă sensibilitatea sufletului românesc și totodată îndeplinirea unui **act liturgic, de epicleză**, prin oferirea celor pe care Dumnezeu ni le dăruiește, ca dar spre sfințire (*“Ale Tale dintru ale Tale, Ție-Ți aducem de toate și pentru toate”*): *“Trei păstori se întâlnește / Și așa se sfătuiește: / Haideți fraților să mergem / Floricele să culegem / Și să facem o cunună / S-o mpletim cu voie bună / Și s-o ducem lui Hristos / Să ne fie de folos.”*

Întruparea Mântuitorului face parte din planul veșnic al lui Dumnezeu Tatăl de **mântuire a neamului omenesc**, pe care-l înfăptuiește prin trimiterea în lume a Unicului Său Fiu. Acesta însă este un act trinitar, pentru că la el participă, de bunăvoie, atât **Fiul, care vine (“în numele Tatălui”)**, cât și Duhul Sfânt, prin rolul Său în actul de concepție a lui Hristos: *“Pe Fiul în al Său nume / Tatăl L-a trimis în lume / Să se nască și să crească / Să ne mântuiască”* (O, ce veste minunată!).

În altă colindă găsim aceeași idee dar, de data aceasta, dezvoltată și plină de înțeles biblic și teologic; Nașterea Domnului este descrisă ca **înfăptuirea protoevangeliei**, în care **Fecioara Maria este mijlocitoarea actului de înnoire a neamului omenesc**, descendent din protopărinții (*“strămoșii”*) Adam și Eva: *“Raiul cel închis / Azi iar s-a deschis / Șarpelui cumplit / Capul s-a zdrobit / Și strămoșii iară / Prin Sfânta Fecioară / Iar s-au înnoit”* (Praznic luminos);

În cele de mai sus am făcut referire doar la cele mai cunoscute colinde din vastul tezaur pe care-l avem. Obiceiurile noastre legate de Praznicul Nașterii Domnului sunt de o frumusețe, profunzime și bogăție teologică neegalată. Dacă ne gândim la *“Cântecul de Stea,”* acesta singur poate fi subiectul unui eseu.

Închei cu urările de sănătate și bucurie, în mod superb exprimate în *“Colindă: ”Sus, mai sus v-am înălțat / Ce-am știut tot v-am cântat / Rămâneți dar sănătoși / Sănătoși și bucuroși / C-ați ajuns ziua cea sfântă / Când colindele se cântă / Sărbătoarea lui Hristos / Să vă fie de folos!”*

Pr. George Bazgan